

Debattartikel i Dalademokraten den 18 oktober:

”En kvarts miljon barn lever i fattigdom i Sverige”

Artikelförfattaren efterlyser en offensiv satsning på att öka jämlikheten och minska barnfattigdomen i Sverige. Hasse Holmberg / TT

Igår var det den Internationella Fattigdomsdagen.

Den gick ganska obemärkt förbi. Vi kanske inte tror att det finns fattigdom i Sverige? Men så är det tyvärr inte. Faktum är att ungefär en kvarts miljon barn (13 procent) i Sverige lever i familjer med inkomst under den gräns som EU definierat som fattigdom. De grupper som är mest utsatta är barn med utländsk härkomst, barn i vissa storstadsförorter, barn till ensamstående föräldrar och barn till unga föräldrar.

Annakari Berglund,
ordförande i Verdandi Dalarna

Ännu mer slående blir det om man tittar på skillnad i levnadsstandard mellan barn i hyresrätt och barn i villa eller bostadsrätt. I hyresrätt bor många ensamstående föräldrar, och många som drabbas av försämringar i samhällets trygghetssystem. De har också mycket små ekonomiska marginaler. 18 procent, eller nästan vart femte barn, i hyreshus bor i en familj som har disponibel inkomst under socialbidragsnivån och ännu fler har svårt att få hushållsbudgeten att gå ihop. Faktum är också att den rikaste tiondelen av Sveriges barnfamiljer har det så gott ställt att varje familj skulle kunna försörja drygt tre lika stora familjer. Samtidigt finns det i vissa områden en barnfattigdom som omfattar mer än hälften av de som bor i området.

”Faktum är att ungefär en kvarts miljon barn (13 procent) i Sverige lever i familjer med inkomst under den gräns som EU definierat som fattigdom.”

Enligt FN:s konvention om barnets rättigheter – Barnkonventionen – har alla barn rätt till en skälig levnadsstandard oavsett föräldrarnas ekonomiska situation. Barn har rätt till lek och fritid under årets alla månader. Barn har även rätt till hälsa, lika utbildning och trygghet. Men i verkligheten får ekonomiskt utsatta barn redan tidigt i livet bära ett stort ansvar, ofta för hela familjens situation. Om du är född i en fattig familj är det sannolikt att du blir en fattig vuxen. Det enda som kan ändra på detta är en medveten politik som syftar till att utjämna skillnaderna mellan fattiga och rika. Men det kostar. Det kostar insatser från samhället, det kostar skattemedel. Det kanske till och med kostar att de riktigt rika får dela med sig av sitt överskott. Samtidigt ska vi komma ihåg att fattigdom inte är ett ödesbestämt och konstant tillstånd. Någon har sagt att fattigdom är en brist som vi har tvingat på andra som saknar maktmedel. Fattigdom kanske inte ens är att ha dåligt med pengar – det kan lika gärna handla om att befinna sig i ett läge där du inte har makt över din egen livssituation – av olika orsaker. Om du inte har arbete eller ens godkända betyg är det väldigt svårt att göra de nödvändiga ”livsvalen” som välbeställda tycker är naturliga och ”normala” och som vi förväntar oss att alla ska göra.

Vad krävs det då för att komma till rätta med den fattigdom som faktiskt finns nära oss alla? Jo, det måste tas ett helhetsgrepp på fattigdomsproblematiken. Först måste vi våga kartlägga, analysera och synliggöra hur fattigdomen ser ut i landet och i kommunerna. Sen måste det göras en samlad åtgärdsplan för att minska barns utsatthet och familjers svåra ekonomiska problem. Det måste till rejäla insatser som leder till fler jobb, satsningar på en skola där alla får möjlighet att gå ut med godkända betyg, det måste ske en förstärkning av samhällets skyddsnät och det måste till en sjukvård som sker på lika villkor. Kort sagt – en offensiv satsning på att öka jämlikheten i Sverige. Låt oss fråna och med idag enas om att bekämpa fattigdomen, i Dalarna, i Sverige, ja i hela världen.

Annakari Berglund
ordförande i Verdandi Dalarna